

prima instanță - (Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău) V. Muntean

instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Cernat, N. Simciuc, A. Pahopol

ÎNCHEIERE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al Republicii Moldova, intervenienți accesorii instituția publică „Agenția Națională Transport Auto”, societatea cu răspundere limitată „Prosper-Trans” și societatea cu răspundere limitată „Iurtrans Confort”, privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 22 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La 26 iulie 2013 societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor, solicitând anularea parțială a ordinului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 111 din 02 mai 2013, și anume, a punctelor care prevăd retragerea dreptului societății cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” în deservirea rutelor Chișinău (12:30) - Moscova (16:30) și Bălți (08:50) - Suceava (14:00).

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” a indicat că este titularul dreptului de deservire a cursei Chișinău (12:30) - Moscova (16:30), fapt confirmat prin permisele de activitate pe rută nr. 201439-201441 eliberate la 29 septembrie 2009 și deține toate autorizațiile necesare pentru deservirea rutei respective.

Susține că în anul 2012 a întâmpinat dificultăți în deservirea rutei respective din motive independente de voința sa, deoarece autoritățile din Moscova au interzis îmbarcarea călătorilor de la gara de tren „Kiev” situată în or. Moscova și urma să fie stabilit un nou punct de îmbarcare. În legătură cu aceasta, a inițiat negocieri cu gările și stațiile din or. Moscova. În perioada negocierilor, a suspendat deservirea cursei Chișinău (12:30) - Moscova (16:30). Despre faptul suspendării cursei a informat instituția publică „Agenția Națională Transport Auto” prin scrisoarea nr. 335 din 17 octombrie 2012 și nr. 339 din 18 octombrie 2012 despre luare măsurilor de înlăturare a obstacolelor în deservirea rutei și reluarea activității de transportare a călătorilor în timpul cel mai apropiat. În rezultatul negocierilor cu gările și stațiile auto ruse, s-a propus modificarea graficului de plecare. Modificările din partea autorităților ruse au fost propuse spre coordonare Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Totodată susține că, în baza ordinului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 138 din 30 aprilie 2010 societății cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” i-a fost atribuită spre deservire ruta Bălți (08:50) - Suceava (14:00), fapt confirmat prin scrisoarea nr. 08/3-1-1611 din 02 septembrie 2011 de la instituția publică „Agenția Națională Transport Auto” și permisele de activitate pe rută nr. 0202000 valabil până la 13 octombrie 2013 și nr. 0202002 valabil până la 13 octombrie 2013.

Menționează că a pregătit toate documentele/autorizațiile necesare pentru deservirea rutei pe teritoriul Republicii Moldova.

Reține că deservirea rutelor internaționale are loc prin paritate, ceea ce înseamnă că două și mai multe companii sunt antrenate în deservirea rutelor internaționale de distanță mare. Ruta Bălți (08:50) - Suceava (14:00) a fost atribuită la paritate cu transportatorul român societatea cu răspundere limitată „Jurtans Confort”, care urma să asigure contractele cu gările și stațiile corespunzătoare pe teritoriul României. În legătură cu reorganizarea și închiderea în orașele respective din România (or. Suceava) a mai multor autostații nu s-a reușit obținerea permiselor de intrare în stațiile ce activează. În urma negocierilor cu Ministerul Transporturilor din România, acesta a dispus autogării „TASA” din or. Suceava să accepte deservirea rutei Bălți (08:50) - Suceava (14:00). După semnarea contractelor de deservire cu autogările respective societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” preconiza să deservească ruta Bălți (08:50) - Suceava (14:00) după data de 01 noiembrie 2012. Despre motivele menționate mai sus, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a fost informat prin explicația depusă la 26 octombrie 2012.

Indică reclamantul societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” că la 17 mai 2013 a fost informat de către instituția publică „Agenția Națională Transport Auto” despre faptul că în baza ordinului nr. 111 din 02 mai 2013 i s-a retras dreptul de

a deservi rutele/cursele internaționale Chișinău (12:30) - Moscova (16:30) și Bălți (08:50) - Suceava (14:00).

Astfel, la 29 mai 2013 a expediat în adresa Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea ordinului nr. 111 din 02 mai 2013 și restabilirea dreptului de deservire a rutelor Chișinău (12:30) - Moscova (16:30) și Bălți (08:50) - Suceava (14:00).

Ulterior, la 01 iulie 2013 prin răspunsul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a fost informat despre faptul că rutele Chișinău (12:30) - Moscova (16:30) și Bălți (08:50) - Suceava (14:00) se consideră închise.

Reclamantul consideră retragerea dreptului de deservire a rutelor Chișinău (12:30) - Moscova (16:30) și Bălți (08:50) - Suceava (14:00) neîntemeiat și ilegal, deoarece la obținerea permiselor de deservire a rutelor în litigiu a executat cu bună-credință obligațiile contractuale, precum și cele prevăzute de lege întru deservirea acestora. La etapa premergătoare deservirii, precum și la etapa de deservire, au apărut anumite dificultăți în executarea obligațiilor legale care sunt independente de voința societății.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2013 în proces a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu, instituția publică „Agenția Națională Transport Auto”.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 decembrie 2013 cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2014 s-a respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 decembrie 2013.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2014 s-a admis cererea de revizuire a societății cu răspundere limitată „Iurtrans Confort”, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2014 și s-a reluat examinarea apelului în fond depus de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 decembrie 2013.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2014 s-a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 decembrie 2013 și s-a remis pricina la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 octombrie 2015 în proces au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii, societatea cu răspundere limitată „Prosper-Trans” și societatea cu răspundere limitată „Iurtrans Confort”.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 februarie 2016 s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu

răspundere limitată „Moldtrans-Tur” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenienți accesorii instituția publică „Agenția Națională Transport Auto”, societatea cu răspundere limitată „Prosper-Trans” și societatea cu răspundere limitată „Jurtrans Confort”, cu privire la contestarea actului administrativ.

La 23 februarie 2016 societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 februarie 2016,

La 22 august 2016 societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 și hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 februarie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este pasibilă de a fi casată deoarece, instanța a luat în considerare doar o parte din dispozitivul ordinului nr. 111 din 02 mai 2013, și anume care se referă la „retragerea rutei”, însă, a ignorat cealaltă parte esențială din ordinul contestat, și anume, care se referă la „închiderea rutei”, și prin urmare, a ajuns la o concluzie greșită.

Susține că, conform pct. 1 din ordinul nr. 111 din 02 mai 2013, este indicat că „Se retrage dreptul de deservire a rutelor/curselor internaționale și rutele/cursele se consideră închise...”. Astfel, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor prin emiterea ordinului respectiv a folosit două sintagme „se retrage dreptul de deservire” și „rutele se consideră închise”. Sintagma „se consideră închise” este echivalentă cu „închiderea rutei”.

Norma materială și procedurală ce reglementează anume situațiile de retragere a rutei, este stabilită la pct. 23 Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 854/2006, în conformitate cu care, în cazul retragerii dreptului de deservire a rutelor (curselor) regulate, acestea vor fi scoase la concurs, conform anexei nr. 3 la prezentul Regulament.

Prin urmare afirmă că, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor trebuia să scoată la concurs rutele retrase, dar nu să le închidă.

În acest sens, susține recurentul că sunt eronate, contradictorii și lipsite de substanță mențiunile instanței de apel, pe marginea aplicabilității pct. 23 din Regulament, precum că, ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 111 din 02 mai 2013, prin care s-a dispus retragerea dreptului societății cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” de deservire a unor rute, nicidecum nu se contestă și nu se are ca obiect al examinării eventualele acțiuni ce au urmat după emiterea ordinului respectiv, iar argumentele apelantului nu au relevanță la fondul

cauzei și la actul contestat. Or, menționează recurentul că, dimpotrivă, a contestat nu numai retragerea ilegală a rutelor, ci și acțiunile Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor de închidere ilegală a rutelor retrase. Acțiuni care s-au materializat prin emiterea ordinului respectiv.

Invocă că sunt contradictorii și eronate aprecierile instanței precum că, legalitatea actului administrativ pus în discuție în prezentul caz se rezumă doar la retragerea rutei, ci dimpotrivă, actul administrativ trebuie analizat temeinic, în ansamblu. Legalitatea actului administrativ semnifică nu numai retragerea unei rute, ci și dacă ruta respectivă trebuia închisă sau scoasă la concurs în modul prevăzut.

Afirmă că, legalitatea actului administrativ presupune ca premisă întrunirea tuturor cerințelor legale care trebuie aplicate integral într-un caz concret.

Astfel, consideră că, nerespectarea unei cerințe legale atrage după sine anularea actului administrativ. Or, nu se poate ajunge la concluzia că actul administrativ este legal atâta timp cât el a fost emis cu încălcarea normei materiale și a procedurilor prevăzute. Iar, sintagma folosită la pct. 1 al ordinului „rutele/cursele se consideră închise” denotă clar acțiunile abuzive și ilegale ale Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor în raport cu procedura descrisă la pct. 23 din Regulamentul precitat.

Prin referința din 11 octombrie 2016 Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a solicitat declararea recursului depus de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa participanților la proces, la 04 iulie 2016 (vol. II, f.d. 62), însă, având în vedere că la materialele dosarului nu este anexată dovada recepționării acesteia, recursul depus de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” la 22 august 2016, se consideră declarat în termen.

Analizând modul în care recurentul societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur” și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor

stabilite la art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că acesta argument al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Moldtrans-Tur”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari